

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork
tel./fax. 59 842 17 71
pcpr@pcprlebork.pl   www.pcprlebork.pl

Standardy ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

Podstawy prawne

§ 1

- 1) ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 2809, ze zmianami),
- 2) ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 560),
- 3) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2024r. poz. 424, ze zmianami),
- 4) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 177, ze zmianami),
- 5) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023r. poz. 1870),
- 6) ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 1781),
- 7) Konwencji o prawach dziecka (Dz. U. z 1991r. nr 120 poz. 529).

Wstęp

§ 2

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy PCPR, realizują te cele, działania w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

Słownik pojęć

§ 3

W rozumieniu niniejszych Standardów:

- 1) PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku,
- 2) Standardy – Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w PCPR,
- 3) pracownikiem PCPR – w rozumieniu niniejszych Standardów jest każda osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, a także wolontariusz, stażysta, praktykant, wykonujący pracę lub realizujący zadania w/dla PCPR lub pracownika organizacji współpracującej z PCPR,
- 4) dzieckiem – jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia,
- 5) opiekunem dziecka – jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy,
- 6) zgoda rodzica dziecka – oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka/opiekunów prawnych. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
- 7) krzywdzenie dziecka – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika PCPR lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie,
- 8) osoba odpowiedzialna za interwencję – to pracownik, który inicjuje i podejmuje działania interwencyjne w związku z realizacją Standardów Ochrony Małoletnich w sytuacji podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy wobec dziecka. Dyrektor lub bezpośredni przełożony może wyznaczyć inną osobę odpowiedzialną za interwencję niż osobę, która zainicjowała działania interwencyjne,
- 9) dane osobowe dziecka – to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprlebork.pl   www.pcprlebork.pl

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 4

1. Pracownicy PCPR posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków, zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci. Załącznik nr 1 niniejszych Standardów stanowi praktyczny przewodnik – arkusz pomocniczy rozpoznawania symptomów, że dziecko może być krzywdzone.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownik PCPR podejmuje działania zgodnie z niniejszymi Standardami.
3. Pracownik PCPR monitoruje sytuację i dobrostan dziecka i prowadzenie sprawy do czasu wskazania innego pracownika lub zakończenia działań.

Zasady przygotowania pracowników PCPR do stosowania Standardów oraz sposób dokumentowania

§ 5

Przygotowanie do stosowania Standardów i rekrutacja pracowników PCPR odbywa się zgodnie z Zasadami stanowiącymi Załącznik nr 2 do niniejszych Standardów.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

§ 6

Pracownicy PCPR znają i stosują zasady bezpiecznych relacji pracownik–dziecko i dziecko–dziecko, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec dzieci ustalone w PCPR. Zasady stanowią Załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 7

1. Pracownicy PCPR, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęli podejrzenia i/lub informację o krzywdzeniu małoletniego - incydentach lub zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do podjęcia działań wspierających oraz zachowania tajemnicy, wyłączając przekazywanie ich uprawnionym osobom i służbom w oparciu o przepisy prawa.
2. Incydenty lub zdarzenia zagrażające dobru małoletniego mogą przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
3. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożeń dobra małoletnich:
  - a) zagrożenie duże – popełniono przestępstwo na szkodę dziecka np. znęcanie się nad dzieckiem, wykorzystanie seksualne lub stosowanie przemocy wobec dziecka, w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
  - b) zagrożenie średnie – doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem czy przemocą domową np. incydentalny krzyk, nieintencjonalne poniżenie, pozasłużbowy kontakt z dzieckiem,
  - c) zagrożenie niskie – doszło do incydentalnego zaniedbania potrzeb dziecka np. związanych z żywieniem, edukacją, higieną czy zdrowiem.
4. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka:
  - a) przez pracownika PCPR lub pracownika organizacji współpracującej z PCPR,
  - b) przebywającego lub umieszczanego w pieczy zastępczej – przez opiekuna małoletniego, rodzica biologicznego, osobę spokrewnioną, w tym osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, inne osoby trzecie, w tym obce jak i te znane dziecku, inne dziecko,

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprlebork.pl

www.pcprlebork.pl

- c) przez opiekuna małoletniego, rodzica biologicznego, osobę spokrewnioną, w tym osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, inne osoby trzecie, w tym obce jak i te znane dziecku, inne dziecko.
5. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest bezpośrednio zagrożone lub grozi mu uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe, dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie)). Poinformowania służb dokonuje pracownik PCPR, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu. Następnie wypełnia *Kartę zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu dziecka* – według wzoru załącznika nr 4 do niniejszych Standardów.
6. W przypadku podjęcia przez pracownika PCPR podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek:
  - 1) udzielenia mu wsparcia,
  - 2) zgłoszenia podejrzenia w formie pisemnej – sporządzenia *Karty zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu dziecka* – według wzoru załącznika nr 4 do niniejszych Standardów i przekazania jej:
    - a) gdy krzywdzącym jest pracownik PCPR lub pracownik organizacji współpracującej z PCPR – bezpośrednio przełożonemu,
    - b) gdy dotyczy dziecka przebywającego lub umieszczonego w pieczy zastępczej – koordynatorowi rodzinnej pieczy zastępczej lub specjalście pracy z rodziną bezpośrednio współpracującemu z rodziną lub bezpośrednio przełożonemu,
    - c) przez opiekuna małoletniego, rodzica biologicznego, osobę spokrewnioną, w tym osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, inne osoby trzecie, w tym obce jak i te znane dziecku, inne dziecko, gdy nie dotyczy sytuacji, o której mowa w lit. b – bezpośrednio przełożonemu;
  - 3) dokonania oceny stopnia zagrożenia dobra małoletnich;
z uwzględnieniem zasad i procedur niniejszych Standardów.
7. W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dziecka zakwalifikowano jako „zagrożenie duże” lub „zagrożenie średnie”, karta ta jest przez bezpośredniego przełożonego przekazywana Dyrektorowi PCPR w celu zwołania posiedzenia Zespołu ds. interwencji ws. krzywdzenia dziecka, którego skład jest ustalony zgodnie z załącznikiem nr 9 do niniejszych Standardów. W szczególnych sytuacjach Dyrektor PCPR może powołać Zespół w sposób doraźny.
8. W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dziecka zakwalifikowano jako „zagrożenie niskie” decyzję o sposobie reakcji i wyznaczeniu osoby odpowiedzialnej za interwencję pozostawia się odpowiednio bezpośrednio przełożonemu osoby zgłaszającej lub koordynatorowi rodzinnej pieczy zastępczej/specjaliście pracy z rodziną bezpośrednio współpracującemu z rodziną.
9. Interwencja prowadzona jest przez osoby zatrudnione w PCPR.
10. Zespół ds. interwencji ws. krzywdzenia dziecka, w szczególności:
  - 1) ustala osoby mogące chronić i wspierać dziecko,
  - 2) przeprowadza rozmowę z niekrzywdzącym opiekunem, pracownikiem czy z innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej dziecka,
  - 3) za zgodą chroniącego opiekuna dziecka, przeprowadza rozmowę z dzieckiem,
  - 4) ustala przebieg zdarzenia lub uprawdopodobnia przebieg zdarzenia,
  - 5) ustala wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego oraz jeżeli dotyczy – małoletnich uczestników i świadków zdarzenia,
  - 6) organizuje spotkanie/a z nie krzywdzącymi opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprleborg.pl

www.pcprleborg.pl

- wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb,
- 7) potwierdza lub zmienia ocenę stopnia zagrożenia bezpieczeństwa dziecka,
  - 8) analizuje pozyskane informacje i podejmuje decyzję o powiadomieniu innych służb, w tym Sądu, Zespołu Interdyscyplinarnego, Policji, Prokuratury. *Wzór wniosku o wgląd w sytuację dziecka/rodziny* stanowi załącznik nr 6 do niniejszych Standardów oraz *Zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa do prokuratury* stanowi załącznik nr 7 do niniejszych Standardów.
  - 9) Ustala i wskazuje:
    - a) o zakończeniu interwencji Zespołu,
    - b) rekomendacje co do odsunięcia osoby od wszelkich form kontaktów z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym),
    - c) rekomendacje, co do dalszego sposobu realizacji lub zaniechania działań Zespołu,
    - d) osobę odpowiedzialną za monitoring i wdrożenie ustalonego planu wsparcia,
  - 10) w przypadku, gdy osobą doznającą krzywdzenia jest dziecko przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej, wskazuje na zasadność dokonania modyfikacji planu pomocy dziecka, uwzględniając w nim plan działań pomocowych i/lub dokonania oceny sytuacji dziecka,
  - 11) w przypadku, gdy z prowadzonych ustaleń wynika, że zgłoszenie naruszenia bezpieczeństwa dziecka zakwalifikowano jako „zagrożenie duże” lub „zagrożenie średnie”, a z rozmowy z opiekunami wynika, że ignorują oni zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia, Zespół sporządza informację o tym fakcie, które przekazuje się do sądu rodzinnego.
  - 12) poczynione ustalenia dokumentuje na *Karcie interwencji w związku z podejrzeniem krzywdzenia lub powzięciem informacji o krzywdzeniu dziecka* – według wzoru załącznika nr 5 do niniejszych Standardów.
11. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczone do prowadzenia interwencji, wówczas osoba ta zostaje wyłączona z jej prowadzenia.
  12. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony kierownictwa PCPR, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
  13. Do udziału w interwencji można wyznaczyć specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów.
  14. W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dziecka zakwalifikowano jako „zagrożenie duże” i istnieje podejrzenie, że nosi ono znamiona przestępstwa, to obligatoryjnie, bez względu na osobę, która się jego dopuściła, zawiadamia się o nim właściwą miejscowo policję lub prokuraturę.
  15. Dokumentację z interwencji załącza się do prowadzonych akt dziecka.
  16. W PCPR prowadzi się *Rejestr interwencji – Kartę zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu dziecka*. Rejestr interwencji prowadzi Dział Administracyjny – zgodnie z załącznikiem nr 12 do niniejszych Standardów.
  17. W każdym przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej, podejmowanie interwencji odbywa się na podstawie procedury „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej. Wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia formularza, co dokonywane jest przez pracowników PCPR będących:
    - 1) pracownikiem socjalnym,
    - 2) pedagogiem,
    - 3) psychologiem lub terapeutą
    - 4) inną osobą, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork
tel./fax. 59 842 17 71
pcpr@pcprlebork.pl   www.pcprlebork.pl

---

18. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka, które zakwalifikowano na każdym etapie postępowania jako „zagrożenie duże”:
  - 1) a osobą krzywdzącą jest pracownik PCPR – to osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy, tj. zakończenia prac Zespołu ds. interwencji ws. krzywdzenia dziecka i wydania przez niego takich rekomendacji,
  - 2) w przypadku, gdy osobą krzywdzącą dziecko jest opiekun małoletniego, rodzic biologiczny, osoba spokrewniona, w tym osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania – należy zawiadomić właściwy Zespół Interdyscyplinarny i/lub wszcząć procedurę „Niebieskiej Karty” i dalsze działania podejmować w ramach nawiązanej współpracy,
  - 3) w przypadku, gdy osobą krzywdzącą dziecko jest osoba trzecia – należy zawiadomić właściwą jednostkę policji lub prokuratury,
  - 4) w przypadku, gdy osobą krzywdzącą dziecko jest inne dziecko w wieku:
    - a) od 13 do 17 roku życia – należy zawiadomić właściwy miejscowo Sąd Rodzinny,
    - b) powyżej 17 roku życia – należy zawiadomić właściwą miejscowo jednostkę Policji lub prokuratury.
19. W przypadku gdy pracownik PCPR lub partnera współpracującego z PCPR dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia, zakwalifikowanej jako „zagrożenie średnie” lub „zagrożenie duże”, Dyrektor PCPR wyznacza Zespół ds. Interwencji, który bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności:
  - wysłuchuje krzywdzone dziecko, w obecności jego opiekuna lub innej nie krzywdzącej osoby dorosłej,
  - wysłuchuje pracownika/współpracownika podejrzanego o krzywdzenie,
  - wysłuchuje świadka/świadków zdarzenia.
20. W sytuacji, gdy naruszenie dobra dziecka potwierdza się, należy wszcząć postępowanie wyjaśniające w trybie dyscyplinarnym wobec osoby, która dopuściła się krzywdzenia.
21. Jeżeli pracownik, który dopuścił się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez PCPR, lecz przez partnera współpracującego, wówczas należy zarekomendować zastosowanie przyjętych w PCPR rozwiązań partnerowi współpracującemu, a w razie braku reakcji rozważyć rozwiązanie umowy z partnerem.

Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku dzieci w PCPR

§ 8

1. Instytucja zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Instytucja, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. Szczegółowe *zasady dotyczące ochrony danych osobowych i wizerunku*, w tym zasad publikacji wizerunku dziecka stanowią Załącznik nr 8 do niniejszych Standardów.
4. Pracownikowi PCPR nie wolno umożliwić przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie PCPR bez *pisemnej zgody opiekuna dziecka* – Załącznik nr 1 do Zasad, o których mowa w pkt 3.
5. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody.
6. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
7. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork
tel./fax. 59 842 17 71
pcpr@pcprlebork.pl   www.pcprlebork.pl

---

8. Upublicznienie przez pracownika wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka.
9. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie www.youtube.com w celach promocyjnych).

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

§ 9

1. Korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet, w szczególności dostępu w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie - podlegają w jednostce szczególnemu nadzorowi celem ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z tym związanymi.
2. Dzieci nie mają dostępu do infrastruktury sieciowej PCPR.
3. Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
4. Rozwiązania organizacyjne na poziomie PCPR bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
5. Na wszystkich komputerach dostępem do Internetu na terenie PCPR jest zainstalowane oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall.
6. W PCPR zatrudniony jest pracownik odpowiedzialny za bezpieczeństwo sieci, do jego obowiązków należy zabezpieczenie sieci Internetowej przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego oprogramowania.
7. Użytkownikowi komputera czy innego sprzętu zabrania się instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie, usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu, a w szczególności włączania jakichkolwiek treści szkodliwych.
8. W PCPR dzieci przed ukończeniem drugiego roku życia nie powinny mieć dostępu do urządzeń ekranowych, w tym tabletów i smartfonów. Nie należy udostępniać dzieciom urządzeń mobilnych minimum godzinę przed snem. Powinno się ustalać i egzekwować czas przeznaczony na aktywność dziecka w Internecie.

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

§ 10

1. Standardy podlegają ocenie, przeglądowi i aktualizacji co najmniej raz na 2 lata.
2. Oceny standardów dokonuje się w celu ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.
3. Oceny, przeglądów i aktualizacji Standardów dokonują kierownicy działów według merytorycznych odpowiedzialności:
  - Działu Pieczy Zastępczej – dla obszaru osób małoletnich objętych wsparciem rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej,
  - Działu Pomocy Społecznej i Interwencji Kryzysowej – dla obszaru osób małoletnich objętych pomocą społeczną, przeciwdziałaniem przemocy domowej i interwencji kryzysowej,
  - Działu Administracyjnego – dla obszaru pracowników PCPR i zgodności z obowiązującymi przepisami prawnymi.
4. Dział Administracyjny przeprowadza wśród pracowników PCPR, w terminie 3 miesięcy od wprowadzenia niniejszych Standardów, w sposób bieżący oraz nie rzadziej niż raz na dwa lata *ankiety* – według wzoru załącznika nr 10 do niniejszych Standardów.
5. Ankiety przedkładane są Dyrektorowi PCPR, który podejmuje decyzję o wprowadzeniu aktualizacji.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprleborg.pl   www.pcprleborg.pl

Przepisy końcowe

§ 11

Przestrzeganie postanowień niniejszych Standardów podlega kontroli:

- 1) wewnętrznej – sprawowanej przez bezpośrednich przełożonych pracowników PCPR
- 2) zewnętrznej – realizowane przez uprawnione podmioty.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprleborg.pl

www.pcprleborg.pl

Załącznik nr 1 do Standardów ochrony małoletnich

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK – ARKUSZ POMOCNICZY ROZPOZNAWANIA SYMPTOMÓW, ŻE DZIECKO MOŻE BYĆ KRZYWDZONE

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem dziecka jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynność, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.

Przemoc wobec dziecka – (ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej) – jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste dziecka, w szczególności narażające je na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jego godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodując szkody na jego zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy.

Przemoc fizyczna:

To przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniedbania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko. Może być czynnością powtarzalną bądź jednorazową. To np. bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy, uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia, czy połknięcia czegoś. Klapsy to też przemoc. Zakaz stosowania kar cielesnych w Polsce obowiązuje od sierpnia 2010 roku. Art. 96(1) KRO – osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych.

Przemoc emocjonalna:

Przewlekła, nie fizyczna szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in. nieobecność emocjonalna, ignorowanie potrzeb emocjonalnych dziecka, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianie, oczernianie, odrzucenie, upokorzenie, straszenie, przypisywanie negatywnych cech dziecku, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem/opiekunem dziecka. Przemocą jest także nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, a także sytuacje, gdy dziecko jest świadkiem przemocy.

Przemoc seksualna:

Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15 roku życia. Włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Aktywność seksualna między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy także jest przemocą seksualną. A także kontakt fizyczny – dotykanie intymnych części ciała, penetracja. Ponadto, bez kontaktu fizycznego – ekshibicjonizm, wszelkie formy werbalnego molestowania i skłaniania do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming (uwodzenie w Internecie w celu nawiązania kontaktu), komercyjne kontakty seksualne z dzieckiem (wyzyskiwanie seksualne dziecka), gdy w zamian za udział w czynnościach seksualnych dziecko otrzymuje korzyści lub obietnicę korzyści.

Zaniedbanie:

Niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw przez rodziców, opiekunów lub inne osoby zobowiązane do opieki, wychowania i ochrony dziecka. Obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i schemat funkcjonowania, w którym rodzic, opiekun nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju i dobrostanu dziecka. Może to dotyczyć takich obszarów jak zdrowie, edukacja, rozwój emocjonalny, odżywianie, schronienie i bezpieczne warunki życia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprlebork.pl

www.pcprlebork.pl

Jak rozpoznać przemoc?

Brak oznak i objawów nie oznacza, że dziecko nie doświadcza krzywdzenia. W niektórych przypadkach przemoc nie pozostawia widocznego śladu. Obecność niektórych oznak i symptomów nie musi być dowodem na to, że doszło do przemocy wobec dziecka. Należy je traktować jako podstawę do rozważenia czy dziecko nie jest krzywdzone. Jednocześnie istnieją objawy, które w wysokim stopniu uprawdopodobniają, że powstały w wyniku stosowania przemocy.

Występowanie pojedynczego objawu na ogół nie jest dowodem na to, że dziecko doświadcza krzywdzenia, jednak zawsze warto to zweryfikować. Jeśli jednak symptom powtarza się bądź występuje kilka objawów jednocześnie, prawdopodobieństwo, że dziecko jest krzywdzone wzrasta. Podejrzanie, że dziecko doświadcza przemocy jest szczególnie uzasadnione, gdy objawom towarzyszą określone zachowania rodziców lub opiekunów.

Sprawcami przemocy są najczęściej osoby z najbliższego otoczenia dziecka – rodzice/opiekunowie, inni dorośli członkowie rodziny, osoby z kręgu znajomych. Mogą to być również rówieśnicy lub osoby dorosłe pracujące w instytucjach, w których przebywa dziecko. Najczęściej sprawcami przemocy wobec dzieci są osoby zupełnie przypadkowe, nieznanie dziecku ani jego otoczeniu.

Przemoc wobec dzieci nie jest ściśle powiązana ze statusem społecznym czy materialnym rodziny; może zdarzyć się w każdym środowisku. Osoby, które krzywdzą dzieci, starają się to ukryć, zwłaszcza jeśli zdają sobie sprawę z tego, że to, co robią, jest niewłaściwie. Takie osoby zachowują się często wobec otoczenia w przykładowy, niebudzący podejrzeń sposób.

Część osób krzywdzi dzieci, nie zdając sobie sprawy z tego, że to, co robią, jest niewłaściwe i może mieć poważne skutki. Może to być na przykład stosowanie kar fizycznych, potrząsanie niemowlęciem czy zawstydzanie lub krytyka dziecka. Takie osoby zwykle nie ukrywają swojego zachowania.

Zachowania dziecka, które mogą być sygnałem, że dziecko jest krzywdzone:

- wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka – wycofanie, zobojętnienie lub nadmierne pobudzenie, problemy w regulacji emocji, które trudno wyjaśnić stanem zdrowia czy okolicznościami,
- dziecko zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, jest zbyt infantylne lub nadmiernie dojrzałe,
- wyraźnie odmienne zachowanie dziecka w obecności rodzica/opiekuna oraz w towarzystwie pozostałych osób,
- dziecko boi się rodzica/opiekuna,
- długotrwały, silny, niemożliwy do ukojenia płacz,
- opóźnienie w rozwoju fizycznym lub emocjonalnym,
- strach przed określonymi osobami, sytuacjami, miejscami i nasilony niepokój,
- problemy ze snem, koszmary sennie, lęk przed zasypianiem,
- moczenie, moczenie nocne, zanieczyszczanie kałem,
- zaburzenia jedzenia, odmowa jedzenia lub nadmierne objadanie się, wymioty,
- powtarzające się lub przymusowe zachowania seksualne,
- dziwne lub nieadekwatne do wieku zainteresowanie sferą seksualną (np. dziecko jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o sferze seksualnej, używa zbyt dorosłego lub wulgarnego słownictwa, wykazuje znajomość szczegółów związanych z aktywnością seksualną),
- przejawy zachowań seksualnych u dzieci przed okresem dojrzewania, np. zachowania odtwórcze, w tym kontakt ustno-genitalny z innym dzieckiem lub lalką, dotykanie lub prośenie o dotykanie okolic narządów płciowych, wkładanie lub próba włożenia przedmiotu, palca lub penisa do pochwy lub odbytu innego dziecka,
- niechęć do przebierania się w towarzystwie innych,
- samookaleczanie się, nadużywanie substancji psychoaktywnych.

Na jakie zachowania ze strony rodzica/opiekuna warto zwrócić uwagę:

- ignoruje urazy fizyczne u dziecka lub przypisuje odpowiedzialność za ich powstanie osobie trzeciej lub podaje przyczyny powstania urazu niespójne z objawem,
- wykazuje brak (lub nadmiar) zainteresowania stanem zdrowia dziecka,
- nie reaguje na płacz, ból dziecka, nie okazuje emocji podczas opowiadania o dziecku.
- jest emocjonalnie niedostępny, nie reaguje na obecność dziecka, a w szczególności niemowlęcia,
- ma negatywne lub wrogie nastawienie do dziecka, odrzuca je lub robi z niego kozła ofiarnego, obwinia za przemoc („to jego wina”, „ona mnie sprowokowała”),

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprlebork.pl

www.pcprlebork.pl

- ma niewłaściwe rozwojowo oczekiwania lub interakcje z dzieckiem (wysokie wymagania wobec obowiązku szkolnego, brak akceptacji błędów, oczekiwanie wykonywania zadań lub podejmowania zachowań, na które dziecko nie jest jeszcze gotowe),
- stosuje groźby, surową dyscyplinę, w tym kary fizyczne,
- wykorzystuje dziecko do zaspokajania potrzeb osoby dorosłej (np. poprzez angażowanie go w spory między opiekunami lub stawianie w roli opiekuna i powiernika osoby dorosłej),
- nie zapewnia odpowiedniej socjalizacji dziecka (np. angażuje dziecko w działania niezgodne z prawem, nie dostarcza odpowiedniej stymulacji lub edukacji),
- przejawia nadopiekuńczość wobec dziecka, izoluje je od rówieśników, kontroluje każdą jego aktywność,
- przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym, np. podczas zabawy z dzieckiem.
- jest bezradny życiowo, niezaradny lub w stanie zdrowia uniemożliwiającym zadbanie o potrzeby dziecka,
- nadużywa alkoholu i środków psychoaktywnych,
- stosuje przemoc wobec innych członków rodziny.

Objawy fizyczne na ciele dziecka:

- pręgi na plecach, nogach i rękach, złamania;
- wybicia palców, pęknięcia skóry;
- strupy w miejscach przyczepu małżowin usznych do czaszki;
- krwawe wylewy z gałek ocznych;
- ślady po przypalaniu papierosem, przypominające pozostałości po ospie;
- ślady po zadrapaniach, ugryzieniach;
- zasinienia na ciele dziecka, szczególnie takie, kiedy jeden ślad pokrywa się z drugim;
- liczne, na różnym etapie gojenia, znaki odbitej dłoni na ciele dziecka;
- krwawe sine ślady na podszewkach stóp.

Objawy fizyczne wykorzystania seksualnego:

- ciąża, która powstała u osoby poniżej 15. r.ż.;
- choroby przenoszone drogą płciową;
- obecność nasienia w otworach ciała dziecka;
- urazy genitaliów i odbytu dziecka;
- moczenie i zanieczyszczanie kałem;
- infekcje i stany zapalne okolic intymnych, zwłaszcza nawracające.

Symptomy wynikające z zaniedbania:

- Dziecko jest brudne, często nieprzyjemnie pachnie, nie jest prawidłowo pielęgnowane (np. pozostawiane przez długi czas w zabrudzonych pieluchach),
- Dziecko nie otrzymuje odpowiedniej opieki medycznej (np. nie jest szczepione, nie ma okularów, nie otrzymuje zaleconych leków),
- Dziecko jest ubrane nieadekwatnie do pogody,
- Dziecko opuszcza się w nauce, jest często nieobecne w szkole czy przedszkolu,
- Dziecko nie otrzymuje regularnych posiłków, jest głodne, kradnie jedzenie kolegom,
- Dziecko przebywa w otoczeniu nieprzystosowanym do swojego etapu rozwojowego, co zagraża jego bezpieczeństwu,
- Dziecko, którego stopień rozwoju na to nie pozwala, w szczególności dziecko poniżej 7 roku życia, pozostaje w domu bez opieki osoby dorosłej (pozostawienie dziecka w wieku poniżej 7 lat samego w domu, jako dopuszczenie do jego przebywania w warunkach niebezpiecznych dla zdrowia człowieka, stanowi wykroczenie z art. 106 Ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2119). Wykroczenie to może popełnić wyłącznie osoba mająca obowiązek nadzoru lub opieki nad dzieckiem. W przypadku starszych dzieci odpowiedzialność będzie oceniana indywidualnie, w zależności od tego, czy osoba pozostawiona była w stanie rozpoznać lub obronić się przed niebezpieczeństwem, które mogło (lecz nie musiało) zagrażać jego zdrowiu. Popełnienie wykroczenia ma charakter formalny, tzn. wystarczy dopuszczenie do przebywania dziecka w takich okolicznościach, żaden skutek w postaci np. uszczerbku na zdrowiu nie musi zaistnieć, aby można było mówić o odpowiedzialności z tego artykułu)*.

*Załącznik opracowano na podstawie materiałów edukacyjnych i szkoleniowych Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork
tel./fax. 59 842 17 71
pcpr@pcprlebork.pl   www.pcprlebork.pl

Załącznik nr 2 do Standardów ochrony małoletnich

Zasady przygotowanie pracowników PCPR do stosowania Standardów oraz sposób dokumentowania

1. Przygotowanie pracowników PCPR do stosowania niniejszych Standardów odbywa się poprzez:
  - 1) bezpieczną rekrutację pracowników PCPR,
  - 2) edukację w zakresie ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia,
  - 3) monitoring zatrudnionych pracowników PCPR w celu profilaktyki krzywdzenia dzieci.
2. Za przygotowanie pracowników PCPR do stosowania Standardów odpowiada:
  - 1) na etapie rekrutacji – osoba zatrudniona do prowadzenia spraw kadrowych w Dziale Administracyjnym,
  - 2) w okresie zatrudnienia, w ramach instruktażu stanowiskowego – bezpośredni przełożony – kierownicy działów,
  - 3) w okresie wdrażania niniejszych Standardów i ich aktualizacji - osoba zatrudniona do prowadzenia spraw kadrowych w Dziale Administracyjnym.
3. W terminie do 15 sierpnia 2024 roku – wszyscy pracownicy PCPR są zobowiązani do zapoznania się i stosowania niniejszych Standardów oraz złożenia oświadczenia w tym zakresie zgodnie z wzorem załącznika nr 11 do niniejszych Standardów.
4. Bezpośrednio po zatrudnieniu pracownicy PCPR zapoznają się z niniejszymi Standardami w ramach instruktażu stanowiskowego i składają oświadczenie o zapoznaniu się i stosowaniu ich, zgodnie z wzorem załącznika nr 11 do niniejszych Standardów.
5. Dyrektor PCPR, w okresie nawiązania z osobą stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy oraz terminu jej trwania, uzyskuje informacje, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestrze osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Rejestr dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl.
6. Aby sprawdzić osobę w ww. Rejestrze PCPR potrzebuje następujących danych pracownika PCPR:
  - 1) imię i nazwisko,
  - 2) data urodzenia,
  - 3) pesel,
  - 4) nazwisko rodowe,
  - 5) imię ojca,
  - 6) imię matki.
7. W przypadku odmowy podania ww. danych odstępuje się od zatrudnienia pracownika.
8. W przypadku zawierania kolejnych umów z tym samym pracownikiem, bez okresów przerw w zatrudnieniu, nie ma konieczności ponownej weryfikacji osoby w Rejestrze.
9. Wydruk z Rejestru, zaświadczenia o niekaralności z KRK należy przechowywać w aktach osobowych części A lub wraz umowami lub innymi dokumentami dotyczącymi pracownika PCPR (np. skierowania na praktykę, umowy na organizację stażu).
10. Każdy pracownik PCPR, w każdym czasie zatrudnienia jest zobowiązany niezwłocznie, na piśmie powiadomić bezpośredniego przełożonego, pracownika ds. kadr oraz Dyrektora PCPR o każdej zmianie sytuacji dotyczącej jego osoby, a dotyczącej:
  - 1) figurowania w Krajowym Rejestrze Karnym,
  - 2) widnienia w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym,
  - 3) zgłoszenia zdarzenia dotyczącego krzywdzenia osoby małoletniej.
11. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów. Ponadto kandydata/kandydatki składa oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej – według wzoru nr 1 i 2 do niniejszych Zasad.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprleborg.pl

www.pcprleborg.pl

12. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi. Wzór oświadczenia znajduje się na końcu niniejszego załącznika.
13. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
14. Edukacja w zakresie standardów ochrony małoletnich realizowana w PCPR polega na:
  - a) upublicznieniu niniejszych Standardów (na stronie BIP i internetowej, folderze z dostępem dla wszystkich osób zatrudnionych w jednostce)
  - b) organizacji szkoleń dostępnych dla wszystkich pracowników PCPR w zakresie niniejszych Standardów, w szczególności szkoleń o tematyce ochrony dzieci przed krzywdzeniem, w celu kształtowania i podtrzymywania kompetencji niezbędnych do zapewniania dzieciom bezpieczeństwa i właściwego reagowania na symptomy krzywdzenia i łamania praw dziecka, realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania przemocy domowej i interwencji kryzysowej,
  - c) organizacji zajęć Szkoły dla rodziców, warsztatów edukacyjnych, grup wsparcia i superwizji, zajęć i spotkań edukacyjno-uspołeczniających dla opiekunów dzieci, rodziców, osób małoletnich,
  - d) organizacji szkoleń i spotkań merytorycznych z przedstawicielami kadr podmiotów współpracujących w zakresie realizowanych zadań przez jednostkę,
  - e) prowadzeniu edukacji, w bezpośrednim kontakcie w środowisku rodzinnym dla opiekunów zastępczych i osób małoletnich, rodziców biologicznych w zakresie opieki i wychowania bez przemocy, ochrony przed krzywdzeniem, praw dziecka, formach podnoszenia kompetencji wychowawczych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i innych merytorycznych pracowników
  - f) monitorowaniu pobytu osób w ośrodku, z uwzględnieniem prowadzenia edukacji rodziców w zakresie opieki i wychowania, formach podnoszenia kompetencji wychowawczych i osób małoletnich w zakresie ochrony przed krzywdzeniem, praw dziecka przez opiekunów osób przebywających w OIK w miejscach całodobowych
  - g) udostępnianiu publikacji, książek, biuletynów i informatorów dotyczące ochrony przed krzywdzeniem, opieki i wychowania oraz w wersji wydrukowanej niniejsze Standardy w Puncie Wsparcia Dziecka i Rodziny w siedzibie jednostki.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork
tel./fax. 59 842 17 71
pcpr@pcprleborg.pl   www.pcprleborg.pl

Załącznik nr 1 do Zasad
przygotowania pracowników PCPR
do stosowania Standardów
oraz sposób dokumentowania

.....
/miejsowość i data/

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja, ...

nr PESEL ..... /

nr dokumentu tożsamości .....

oświadczam, że w państwie ..... nie jest prowadzony rejestr karny / nie wydaje się informacji z rejestru karnego.

oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę osoby małoletniej i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Nie byłam/am skazana za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

---

data

Podpis pracownika

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork
tel./fax. 59 842 17 71
pcpr@pcprleborg.pl   www.pcprleborg.pl

Załącznik nr 2 do Zasad
przygotowania pracowników PCPR
do stosowania Standardów
oraz sposób dokumentowania

.....
/miejsowość i data/

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa:

.....
.....
.....

oraz jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi/ informację z rejestrów karnych.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

_____
data

_____
Podpis pracownika

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork
tel./fax. 59 842 17 71
pcpr@pcprlebork.pl www.pcprlebork.pl

Załącznik nr 3 do Standardów ochrony małoletnich

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników PCPR jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Pracownicy realizują te cele w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych PCPR oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z dziećmi znajdującymi się pod opieką instytucji, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą instytucji i/lub na jej terenie.

Relacje pracowników PCPR z dziećmi

Każdy pracownik zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe. Pracownik działa w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.

Komunikacja z dziećmi

1. W komunikacji z dziećmi pracownik PCPR zobowiązany jest zachować cierpliwość i szacunek.
2. Pracownik słucha uważnie dzieci i udziela im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
3. Wszelkie zachowania naruszające godność osobistą dziecka tj.: obrażanie, wyzywanie, poniżanie, ignorowanie, zawstydzanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, izolowanie, ograniczanie kontaktów, pozywienia, używanie wulgaryzmów, krytyka przynależności religijnej lub kulturowej itp.
4. Nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
5. Nie wolno pracownikowi ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
6. Pracownik szanuje prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić to dziecku najszybciej jak to możliwe.
7. Pracownik zobowiązany jest do zadbania o to, aby być w zasięgu wzroku lub słuchu innych pracowników, kiedy prowadzi aktywności z dziećmi. W uzasadnionych sytuacjach, kiedy pracownik musi zostać z dzieckiem sam na sam, zawsze powiadamia o tym innego pracownika oraz informuje, w którym dokładnie miejscu będzie przebywać wraz z dzieckiem.
8. Nie wolno pracownikowi zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
9. Należy każdorazowo zapewnić dziecko, że jeśli czuje się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, może o tym powiedzieć wskazanej osobie, która jest wyznaczona do podjęcia interwencji i może oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

Działania z dziećmi

1. Pracownik PCPR docenia i szanuje wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuje i traktuje równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/ niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
2. Pracownik unika faworyzowania dzieci.
3. Nie wolno pracownikowi nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
4. Nie wolno pracownikom utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprlebork.pl   www.pcprlebork.pl

5. Nie wolno pracownikowi proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
6. Nie wolno pracownikowi przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów prawnych dziecka. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
7. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dziecka w stosunku do pracownika lub pracownika w stosunku do dziecka, muszą być zgłaszane Dyrektorowi. Jeśli pracownik jest ich świadkiem zobowiązany jest do reakcji stanowczej, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

Kontakt fizyczny z dziećmi

1. Każdy kontakt fizyczny o charakterze przemocznym jest niedopuszczalny. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, t.j. jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Pracownik zobowiązany jest do kierowania się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy jego dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.
2. Wszelkie zachowania związane z naruszeniem nietykalności fizycznej dziecka tj.: popychanie, szarpanie, kopanie, szturchanie, stosowanie klapsów, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, bicie, policzkowanie, topienie, użycie broni, przypalanie, duszenie, krępowanie ruchów, pozostawienie dziecka w niebezpiecznym miejscu itp.
3. Pracownik nigdy nie dotyka dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
4. Pracownikowi nie wolno angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
5. Pracownik zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach pracownik powinien reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
6. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli pracownik będzie świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze powinien poinformować o tym bezpośredniego przełożonego i postąpić zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

Kontakty poza godzinami pracy

1. Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków służbowych pracownika.
2. Nie wolno pracownikowi zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
3. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
4. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym bezpośredniego przełożonego, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
5. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/ opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprleborg.pl

www.pcprleborg.pl

Bezpieczeństwo online

1. Pracownik jest świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania swojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także swoich własnych działań w Internecie. Dotyczy to „lajkowania” określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których możesz spotkać dzieci, z którymi prowadzisz zawodowe działania, obserwowanie określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/ opiekunowie będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność.
2. Nie wolno pracownikowi nawiązywać kontaktów z dziećmi znajdującymi się pod opieką PCPR poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
3. W trakcie zajęć czy innych aktywności prowadzonych przez PCPR, osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcjonalność bluetooth wyłączona.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprlebork.pl

www.pcprlebork.pl

Załącznik nr 4 do Standardów ochrony małoletnich

KARTA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB POWIĘZIĄCIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU DZIECKA	
Data i miejsce zdarzenia	
Informacje o dziecku, wobec którego istnieje podejrzenie krzywdzenia	Imię i nazwisko: podstawowe informacje:
	☐ małoletni jest wychowankiem pieczy zastępczej – rodzinnej, instytucjonalnej
	☐ małoletni jest dzieckiem biologicznym rodziny zastępczej
	☐ małoletni jest osobą przebywającą w OIK-Hostel
	☐ inne (jaki?):
Informacje o osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że krzywdzi	Imię i nazwisko:
	☐ pracownik PCPR lub pracownik organizacji współpracującej z PCPR
	☐ opiekun małoletniego, rodzic biologiczny, osoba spokrewniona, w tym osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania
	☐ inna osoba trzecia, w tym obca jak i ta znana dziecku
	☐ inne dziecko
Opis zdarzenia	
Wstępna ocena stopnia zagrożenia bezpieczeństwa dziecka	☐ zagrożenie duże
	☐ zagrożenie średnie
	☐ zagrożenie niskie
Imię i nazwisko osoby zgłaszającej krzywdzenie dziecka	Imię i nazwisko:
	☐ pracownik PCPR lub pracownik organizacji współpracującej
	☐ opiekun małoletniego, rodzic biologiczny
	☐ inna osoba (kto?):

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprlebork.pl   www.pcprlebork.pl

Czy poinformowano inne służby	☐ Nie	☐ Tak, jakie, kiedy, kto?:
-------------------------------	------------------------------	---

_____
Data zgłoszenia

_____
Podpis osoby zgłaszającej

_____
Data przyjęcia zgłoszenia

_____
Podpis osoby przyjmującej kartę zgłoszenia

REAKCJA NA ZGŁOSZENIE	
<i>(W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dziecka zakwalifikowano jako „zagrożenie niskie” decyzję o sposobie reakcji i wyznaczeniu osoby odpowiedzialnej za interwencję pozostawia się odpowiednio bezpośredniemu przełożonemu osoby zgłaszającej lub koordynatorowi rodzinnej pieczy zastępczej/specjaliście pracy z rodziną bezpośrednio współpracującemu z rodziną.)</i>	
Sposób reakcji:	
Wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za interwencję:	
Data i podpis bezpośredniego przełożonego osoby zgłaszającej lub koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej / specjalisty pracy z rodziną bezpośrednio współpracujących z rodziną	

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprlebork.pl

www.pcprlebork.pl

Załącznik nr 5 do Standardów ochrony małoletnich

KARTA INTERWENCJI W ZWIĄZKU Z PODEJRZENIEM KRZYWDZENIA LUB POWZIĘCIEM INFORMACJI O KRZYWDZENIU DZIECKA	
Skład Zespołu ds. interwencji ws. krzywdzenia dziecka / imię nazwisko osoby interweniującej	
Data i miejsce zdarzenia	
Informacje o dziecku, wobec którego istnieje podejrzenie krzywdzenia	Imię i nazwisko: podstawowe informacje:
Informacje o osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że krzywdzi	Imię i nazwisko: podstawowe informacje:
Informacje o osobach mogących chronić dziecko	Imię i nazwisko:
	☐ opiekun małoletniego
	☐ pracownik PCPR lub pracownik organizacji współpracującej z PCPR
	☐ rodzic biologiczny lub osoba spokrewniona
	☐ inna osoba/y (kto?):
Udział osoby chroniącej dziecko w pozostałych działaniach Zespołu	☐ Tak
	☐ Nie, dlaczego?:
Opis podejmowanych działań i ustalenie planu wsparcia: <i>(szczegółowe informacje – opis: osoba odpowiedzialna, kiedy, jakie działania podjęto i jakie ustala Zespół itp.)</i>	☐ rozmowa z niekrzywdzącym opiekunem małoletniego, któremu przekazuje się informacje o zdarzeniu oraz potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym i innych organizacji lub służb:
	☐ rozmowa z osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej dziecka oraz ustalenia lub uprawdopodobnienia przebiegu krzywdzenia:
	☐ przeprowadzenie rozmowy z dzieckiem, za zgodą chroniącego opiekuna dziecka:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprlebork.pl   www.pcprlebork.pl

	☐ ocena wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego, małoletnich świadków zdarzenia lub ustalenie planu pomocy po ujawnieniu krzywdzenia:
	☐ skierowanie do specjalistów (jakich?, kiedy?, kogo?):
	☐ modyfikacja planu pomocy dziecku z uwzględnieniem planu działania pomocowego po ujawnieniu krzywdzenia (jeśli dotyczy):
	☐ dokonanie oceny sytuacji dziecka w pieczy zastępczej (jeśli dotyczy):
	☐ inne działania:
Ustalenia przebiegu zdarzenia lub uprawdopodobnienia przebiegu zdarzenia	
Potwierdzenie lub zmiana wstępnej oceny stopnia zagrożenia bezpieczeństwa dziecka	☐ zagrożenie duże
	☐ zagrożenie średnie
	☐ zagrożenie niskie
Działania innych służb analiza pozyskanych informacji i podjęcie decyzji o powiadomieniu innych służb – jakich? czy już powiadomiono? kto? kiedy? czy otrzymano informację o wynikach, wezwaniach, itp.	☐ Sąd Rejonowy w Lęborku III Wydział Rodzinny i Nieletnich (wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, wydanie zarządzeń opiekuńczych, zabezpieczenia dziecka):
	☐ Zespół Interdyscyplinarny (jaki?):
	☐ właściwa miejscowo jednostka KP Policji lub Prokuratury Rejonowej w Lęborku (zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa):
	☐ inne, jakie?:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprlebork.pl   www.pcprlebork.pl

Wnioski końcowe:	☐ zakończenie interwencji Zespołu ☐ rekomendacje co do odsunięcia osoby (krzywdzącej) od wszelkich form kontaktów z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym): ☐ rekomendacje, co do dalszego sposobu realizacji lub zaniechania działań Zespołu - kolejne spotkanie – termin (jeżeli dotyczy): ☐ wskazanie osoby odpowiedzialnej za monitoring i wdrożenie ustalonego planu działań interwencyjnych – imię i nazwisko:
Imię i nazwisko podpisy osób biorących udział w posiedzeniu Zespołu	-
	-
	-
	-
	-
	-

Załączniki:

- kopia (za zgodność z oryginałem) Karty zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu dziecka
- kopia (za zgodność z oryginałem) Karty interwencji w związku z podejrzeniem krzywdzenia lub powzięciem informacji o krzywdzeniu dziecka
- ...

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork
tel./fax. 59 842 17 71
pcpr@pcprlebork.pl   www.pcprlebork.pl

Załącznik nr 6 do Standardów ochrony małoletnich

.....
/miejsowość i data/

PCPR (*znak sprawy*)

**Sąd Rejonowy w Lęborku
III Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul. Przyzamcze 2
84-300 Lębork**

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ DZIECKA/RODZINY

Wnioskodawca: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku
reprezentowany/a przez:
adres do korespondencji: ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

Uczestnicy postępowania: *(imiona i nazwiska rodziców/opiekunów)*
adres zamieszkania i/lub do korespondencji:
rodzice osoby małoletniej: *(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)*

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego/małoletniej *(imię i nazwisko, data urodzenia)* i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

W trakcie wykonywania przez *(imię i nazwisko oraz stanowisko pracownika PCPR)* czynności służbowych wobec małoletniego *(imię i nazwisko małoletniej/niego)* ujawniono *(zwięzłe wskazanie zdarzenia, sytuacji)*, które miało miejsce *(data, okres)*.

UZASADNIENIE

Opis sytuacji zagrożenia dobra dziecka:

Mając na uwadze powyższe, zwracam się z prośbą o wgląd w sytuację dziecka/rodziny i wydanie odpowiednich zarządzeń w celu zabezpieczenia dobra małoletniego *(imię i nazwisko małoletniego/małoletniej)*.

Pracownikiem prowadzącym sprawę w jednostce jest *(imię i nazwisko, stanowisko, telefon służbowy)*.

.....
podpis Dyrektora PCPR w Lęborku

Załączniki:

1. kopia (za zgodność z oryginałem) Niebieskiej Karty, sporządzonej w dniu ..... r.
2. kopia (za zgodność z oryginałem) Karty zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu dziecka
3. kopia (za zgodność z oryginałem) Karty interwencji w związku z podejrzeniem krzywdzenia lub powzięciem informacji o krzywdzeniu dziecka
4. ...

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork
tel./fax. 59 842 17 71
pcpr@pcprleborg.pl   www.pcprleborg.pl

Załącznik nr 7 do Standardów ochrony małoletnich

.....
/miejsowość i data/

PCPR (znak sprawy)

**Prokuratura Rejonowa /
Komenda Powiatowa Policji
w Lęborku**

ZAWIADOMIENIE O POPEŁNIENIU PRZESTĘPSTWA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, na podstawie art. 304 § 2 Kodeksu Postępowania Karnego, zawiadamia o możliwym popełnieniu przestępstwa na szkodę (*imię i nazwisko osoby małoletniej, data urodzenia*) przez (*imię i nazwisko osoby podejrzewanej o krzywdzenie dziecka, adres zamieszkania/pobytu*), polegającym na (*zwięzłe wskazanie zdarzenia, sytuacji*), które miało miejsce (*data, okres*).

UZASADNIENIE

W trakcie wykonywania przez (*imię i nazwisko oraz stanowisko pracownika PCPR*) czynności służbowych wobec małoletniego (*imię i nazwisko małoletniej/niego*) ujawniono (*dalszy opis podejrzenia popełnienia przestępstwa, należy opisać stan faktyczny, dane dotyczące zdarzenia, sytuacji, zachowanie sprawcy, które zdaniem zawiadamiającego noszą cechy przestępstwa, dowody, świadków (wraz posiadanymi ich danymi) mających znaczenie na poparcie swoich twierdzeń*)

Dowód:

1. kopia (za zgodność z oryginałem) Niebieskiej Karty, sporządzonej w dniu ..... r.
2. kopia (za zgodność z oryginałem) Karty zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu dziecka
3. kopia (za zgodność z oryginałem) Karty interwencji w związku z podejrzeniem krzywdzenia lub powzięciem informacji o krzywdzeniu dziecka
4. ...

Pracownikiem prowadzącym sprawę w jednostce jest (*imię i nazwisko, stanowisko, telefon służbowy*).

Mając na uwadze powyższe, zwracam się z prośbą o wszczęcie postępowania w przedmiotowej sprawie.

.....
podpis Dyrektora PCPR w Lęborku

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprlebork.pl

www.pcprlebork.pl

Załącznik nr 8 do Standardów ochrony małoletnich

Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku dzieci

Nasze wartości

1. W naszych działaniach kierujemy się odpowiedzialnością i rozważą w obec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.
2. Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu naszych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci. Wykorzystujemy zdjęcia/nagrania pokazujące szeroki przekrój dzieci – chłopców i dziewczęta, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne.
3. Dzieci mają prawo zdecydować, czy ich wizerunek zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez nas użyty.
4. Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku ich dziecka jest tylko wtedy wiążąca, jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.

Dbamy o bezpieczeństwo wizerunków dzieci poprzez

1. Pytanie o pisemną zgodę rodziców/opiekunów prawnych oraz o zgodę dzieci przed zrobieniem i publikacją zdjęcia/nagrania.
2. Udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzystamy zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście, jak będziemy przechowywać te dane i jakie potencjalne ryzyko wiąże się z publikacją zdjęć/ nagrań online.
3. Unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska. Jeśli konieczne jest podpisanie dziecka używamy tylko imienia.
4. Nie ujawniania się jakichkolwiek informacji wrażliwych o dziecku dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem dziecka.
5. Zmniejszenie ryzyka kopiowania i nieostosownego wykorzystania zdjęć/nagrań dzieci poprzez przyjęcie zasad:
  - wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu/nagraniach muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście,
  - zdjęcia/nagrania dzieci powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać dzieci w grupie, a nie pojedyncze osoby.
6. Rezygnację z publikacji zdjęć dzieci, nad którymi nie sprawujemy już opieki, jeśli one lub ich rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na wykorzystanie zdjęć po zakończeniu współpracy z instytucją.
7. Przyjęcie zasady, że wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków dzieci należy rejestrować i zgłaszać kierownictwu instytucji, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Rejestrowanie wizerunków dzieci do użytku PCPR

1. W sytuacjach, w których PCPR rejestruje wizerunki dzieci do własnego użytku, deklarujemy, że:
  - dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zawsze będą poinformowani o tym, że dane wydarzenie będzie rejestrowane,
  - zgoda rodziców/opiekunów prawnych na rejestrację wydarzenia zostanie przyjęta przez nas na piśmie.
2. Jeśli rejestracja wydarzenia zostanie zlecona osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście) zadamy o bezpieczeństwo dzieci poprzez:
  - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,
  - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia,
  - niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z dziećmi bez nadzoru pracownika PCPR,

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprlebork.pl

www.pcprlebork.pl

- poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych oraz dzieci, że osoba/firma rejestrująca wydarzenie będzie obecna podczas wydarzenia i upewnienie się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.
3. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.

Rejestrowanie wizerunku dzieci przez osoby trzecie i media

1. Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę Dyrektora. W takiej sytuacji należy upewnić się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci. PCPR oczekuje informacji o:
  - imieniu, nazwisku i adresie osoby lub redakcji występującej o zgodę,
  - uzasadnieniu potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacji, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał,
  - podpisanej deklaracji o zgodności podanych informacji ze stanem faktycznym.
2. Pracownikom PCPR nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka znajdującego się pod opieką PCPR bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego dziecka oraz bez zgody Dyrektora.
3. Pracownik PCPR nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców/opiekunów prawnych dzieci i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodzica/opiekuna prawnego. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana. W szczególnych i uzasadnionych przypadkach kierownictwo instytucji może podjąć decyzję o skontaktowaniu się z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka w celu ustalenia procedury wyrażenia przez nich zgody na kontakt z mediami.
4. W celu realizacji materiału medialnego Dyrektor może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń w siedzibie instytucji dla potrzeb nagrania. Dyrektor podejmując taką decyzję, poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających aktualnie na terenie PCPR dzieci.

Zasady w przypadku niewyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku dziecka

Jeśli dzieci, opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, pracownicy PCPR respektują ich decyzję. Z wyprzedzeniem ustala się z rodzicami/ opiekunami prawnymi i dziećmi, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować dziecko, aby nie utrwaląc jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych. Rozwiązanie, jakie przyjmą pracownicy, nie będzie wykluczające dla dziecka, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.

Przechowywanie zdjęć i nagrań

1. Nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez instytucję. Nośniki będą przechowywane przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji i/lub okres ustalony przez PCPR w polityce ochrony danych osobowych.
2. Nie przechowujemy materiałów elektronicznych zawierających wizerunki dzieci na nośnikach nieszyfrowanych ani mobilnych, takich jak telefony komórkowe i urządzenia z pamięcią przenośną (np. pendrive).
3. Nie wyrażamy zgody na używanie przez pracowników osobistych urządzeń rejestrujących (tj. telefony komórkowe, aparaty fotograficzne, kamery) w celu rejestrowania wizerunków dzieci.
4. Jedynym sprzętem, którego używamy jako organizacja, są urządzenia rejestrujące należące do instytucji lub wykorzystywane na zasadach zatwierdzonych pisemnie przez Dyrektora.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork
tel./fax. 59 842 17 71
pcpr@pcprleborg.pl   www.pcprleborg.pl

Załącznik nr 1 do Zasad ochrony
danych osobowych i wizerunku dzieci

.....
/miejscowość i data/

ZGODA RODZICA/OPIEKUNA PRAWNEGO NA WYKORZYSTANIE WIZERUNKU

Wyrażam zgodę/nie wyrażam zgody* na wykorzystanie wizerunku:

.....
/imię i nazwisko małoletniego/

przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

.....
/Podpis Rodzica/Opiekuna prawnego/*

*niepotrzebne skreślić

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork
tel./fax. 59 842 17 71
pcpr@pcprlebork.pl   www.pcprlebork.pl

Załącznik nr 9 do Standardów ochrony małoletnich

POWOŁANIE W POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE W LĘBORKU ZESPOŁÓW DO SPRAW INTERWENCJI W SPRAWACH KRZYWDZENIA DZIECKA

Zespoły do spraw interwencji w sprawach krzywdzenia dziecka:

1. Prowadzą sprawy i odbywają posiedzenia w składzie minimum 3 osób.
2. Ich posiedzenia są zwoływane zgodnie z ustaleniami Dyrektora PCPR lub odpowiedniego Kierownika działu lub osoby go zastępującej.
3. Zespoły mogą zapraszać na swoje posiedzenia lub korzystać z pomocy w prowadzonych sprawach innych osób, przedstawicieli innych podmiotów i specjalistów jeżeli może mieć to wpływ na poczynione ustalenia i procedowanie sprawy.
4. Zespoły zrealizują zadania i prowadzą dokumentację zgodnie z niniejszymi Standardami ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

I. Na podstawie § 7 pkt 7 Standardów ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku ustaliam skład Zespołu ds. interwencji ws. krzywdzenia dziecka – dla obszaru spraw dotyczących osób małoletnich objętych wsparciem rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, w składzie:

1. Joanna Dalkowska – Kierownik Działu Pieczy Zastępczej
2. Żaneta Mazur – psycholog
3. Agnieszka Pietrzyk - pedagog
4. Marta Maryniak – specjalista pracy z rodziną
5. Emilia Rumińska-Malinowska – specjalista pracy z rodziną
6. Marta Hawruto - starszy specjalista pracy socjalnej
7. Michalina Bizewska – starszy specjalista pracy socjalnej
8. Monika Zocek-Piepiórka – starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
9. Kamila Lukowska – koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
10. Patrycja Glubiak – koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

II. Na podstawie § 7 pkt 7 Standardów ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku ustaliam skład Zespołu ds. interwencji ws. krzywdzenia dziecka – dla obszaru spraw dotyczących osób małoletnich objętych pomocą społeczną, przeciwdziałaniem przemocy domowej i interwencji kryzysowej, w składzie:

1. Nina Ranachowska – Kierownik Działu Pomocy Społecznej i Interwencji Kryzysowej
2. Sandra Wierzbowska – psycholog
3. Justyna Stencel – pedagog
4. Iwona Sysik – pracownik socjalny
5. Małgorzata Jarosz-Kozioł – starszy specjalista pracy socjalnej

---

podpis Dyrektora PCPR w Lęborku

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork
tel./fax. 59 842 17 71
pcpr@pcprlebork.pl   www.pcprlebork.pl

Załącznik nr 10 do Standardów ochrony małoletnich

Ankieta – ocena, aktualizacja i przegląd Standardów ochrony małoletnich (dla pracowników PCPR)

Lp.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy znasz Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w PCPR w Lęborku		
2.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
3.	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
4.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach ochrony małoletnich przez innego pracownika PCPR? Jeżeli tak, to opisz je poniżej.		
5.	Czy uważasz, że jakieś zapisy Standardów powinny ulec zmianie? Jeżeli tak, to opisz je poniżej.		
6.	Czy jakieś obszary w Standardach ochrony małoletnich są dla Ciebie niejasne ? Jeżeli tak, to opisz je poniżej.		

Zaobserwowane naruszenie zasad zawartych w Standardach ochrony małoletnich przez innego pracownika PCPR:

Jakie zapisy Standardów powinny ulec zmianie? (rozdział, paragraf, punkty – o treści ..., wpisz jaką powinny mieć treść)

Jakie obszary w Standardach ochrony małoletnich są dla Ciebie niejasne? ? (rozdział, paragraf, punkty)

Uwagi i wnioski - w celu zapewnienia dostosowania Standardów do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami:

_____

data

_____

Podpis pracownika

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork

tel./fax. 59 842 17 71

pcpr@pcprleborg.pl   www.pcprleborg.pl

Załącznik nr 11 do Standardów ochrony małoletnich

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich

Ja niżej podpisany/a ..... (imię i nazwisko) oświadczam,
że zapoznałam/em się z dokumentacją Standardów ochrony małoletnich obowiązującą w Powiatowym
Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku i przyjmuję ją do realizacji.

---

data

Podpis pracownika

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork
tel./fax. 59 842 17 71
pcpr@pcprlebork.pl   www.pcprlebork.pl

Zarządzenie nr 16/2024
Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku
z dnia 11 lipca 2024 roku

w sprawie przyjęcia Standardów ochrony małoletnich
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

na podstawie § 7 ust. 3 Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku (uchwała Nr 8/2024 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 19 czerwca 2024 roku w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku oraz art. 22b-22c ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 roku poz. 560. ze zmianami), w zawiązku ze zmianami z art. 7 ustawy z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 roku poz. 1606)

zarządzam co następuje:

§ 1

Wprowadza się Standardy ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zgodnie z załącznikiem do niniejszego zarządzenia.

§ 2

1. Zarządzenie zostaje podane do wiadomości publicznej, poprzez opublikowane w BIP Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, a także podane do wiadomości pracownikom poprzez udostępnienie wydruku w sekretariacie oraz w wersji elektronicznej w sieci jednostki.
2. Wykonanie Zarządzenia powierza się odpowiednio: Kierownikowi Działu Administracyjnego, Kierownikowi Działu Pieczy Zastępczej, Kierownikowi Działu Pomocy Społecznej i Interwencji Kryzysowej, Kierownikowi Działu Integracji Osób z Niepełnosprawnością, Sekretarzowi Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Głównemu Księgowemu.
3. Zobowiązuje się Kierowników komórek organizacyjnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku – działów i zespołów, do zapoznania i zobowiązania do stosowania podległych pracowników oraz osób realizujących zadania na podstawie innych umów i porozumień w ramach funkcjonowania działów, w szczególności opiekunów zastępczych i osób pełniących dyżury w OIK, z treścią niniejszego zarządzenia. Zapoznanie to może nastąpić przez przesłanie treści Standardów drogą elektroniczną.
4. Zobowiązuje się koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracowników realizujących bezpośrednią pracę z osobami małoletnimi do bieżącego ich zaznajamiania z zasadami określonymi w Standardach, w sposób zgodny z możliwościami psychofizycznymi i rozwojem dziecka, w szczególności z uwzględnieniem niepełnosprawności oraz specjalnych potrzeb edukacyjnych, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają,
5. Zobowiązuje się wszystkich Pracowników Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku do przestrzegania postanowień zawartych w niniejszym zarządzeniu.
6. Polecam Działowi Administracyjnemu zawiadomienie o rodzaju i formie wprowadzanych niniejszym zarządzeniem Standardów w drodze ogłoszenia na stronie podmiotowej BIP jednostki, a także przez udostępnienia pracownikom zgodnie z pkt 1.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.